

Novinky z dedinky

Časopis obyvateľov Šúroviec

ROČNÍK V.

SEPTEMBER

NEPREDAJNÉ

ČÍSLO 3/2019

Po dlhom a teplom lete sme sa konečne dočkali jesene. Tá patrí medzi veľmi čarovné ročné obdobia a i keď taká pravá trvá naozaj krátko, mali by sme si ju užiť naplno. Stromy hýria farbami, listy nám pomaly začínajú šuŕať pod nohami, padajú gaštany a vzduch sa začína ochladzovať. Najkrajšie obdobie jesene je bezpochyby babie leto, pretože dni sú príjemne slnečné a teplé. Jeseň je jednoducho úžasné obdobie na rôzne vonkajšie či domáce aktivity.

Vyberte sa do prírody. Najlepší spôsob ako stráviť krásne jesenné dni, je stráviť ich v prírode. Jesenná prechádzka vám po dlhom pracovnom dni či týždni padne dobre a načerpáte energiu na všetko ostatné. Príroda ponúka čistý vzduch, ktorý v rušnom meste určite nenájdete. Kyslík obohatí bunky tela a dokonca ich dokáže aj čistiť od škodlivín. A o tom, že kyslíka je v lesoch viac, vás presvedčať predsa nemusíme. Pobyt v prírode tiež dokáže liečiť a našu myseľ očistiť od stresu, úzkostí či depresie.

Začnite behávať. Pamätáte si, ako ste cez leto museli čakať dokým neskončil vonku ten najväčší „hic“ a k rannému skorému behu ste sa nedokázali dokopať? Tomu je koniec. Jeseň je to pravé obdobie pre beh, pretože vonku je tak „akurát“. Ak nepatríte k ľuďom, ktorí behávajú, ale premýšľate, že začnete, do toho! Beh je silným odbúravačom stresu, pretože až dve hodiny po ňom sa do tela vyplavujú endorfíny, ktoré zlepšujú náladu a dostávajú telo aj myseľ do psychickej pohody. Ak vám beh nevyhovuje, postačí i chôdza.

Zapáľte si sviečku. Zapálená sviečka vytvorí u vás doma dokonalú atmosféru. Vonné sviečky dokážu prevoniť domov na milión rôznych spôsobov a vám dodať dobrú náladu presne vtedy, keď to potrebujete. Na trhu je teraz množstvo jesenných vôní, ktoré navodia tú pravú atmosféru.

Prečítajte si dobrú knihu. Po aktívnom lete, keď ste boli viac vonku ako doma a užívali ste si slnečné teplé dni, nastal čas na chvíľky strávené doma. Toto je ten správny čas na knihu. Čítanie nielenže rozvíja myseľ, zvyšuje tiež inteligenciu. Je dokázané, že ľudia, ktorí čítajú, majú všeobecne vyššiu inteligenciu ako tí, ktorí nečítajú, pretože do svojej mysle vstrebávajú všeobecné poznatky a obohacujú i slovnú zásobu. Čítanie kníh vám tiež pomôže s pamäťou, pretože zápletkami a odlišným dejom v každej knižke trénujeme každú jednu časť nášho mozgu.

Zbierajte bylinky. Hojná úroda nie je len súčasťou leta. To, že v záhrade už nenájdeme rajčinky teplé od slnka a čerstvú papriku, neznamená, že by sme mali zabudnúť na bylinky či plody, ktoré nám môžu byť na osoh i v toto obdobie. Zbierajte šípky. Tieto do červena sfarbené plody sú obrovským zdrojom vitamínu C a hlavne počas zimy nám môžu pomôcť bojovať proti chrípkovému obdobiu. Usušte si ich a spravte si chutný šípkový čajík. Telo sa vám len poďakuje. Dobrou voľbou je zbierať imelo. Väčšina ho považuje len za vianočnú dekoráciu. Jeho využitie je omnoho rozsiahlejšie. Na jeseň môžete zbierať lístky z imela a sušiť ich presne tak ako šípky. Skrývajú v sebe protirakovinové účinky.

Redakčná rada Vám praje príjemné strávenie jesenného obdobia. Môžete nám napísať, ako ste ho strávili a poslať aj fotky. Najzaujímavejšie príspevky zverejníme v budúcom čísle.

Obsah

<i>Podstata a význam podielových daní</i>	2	<i>Všeobecne záväzné nariadenie</i>	8
<i>Investovali sme, aby sme mohli ušetriť</i>	3	<i>Aktivity Základnej a materskej školy</i>	9
<i>Rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci</i>	4	<i>Relikvie a prečo ich uctieваме?</i>	12
<i>Dokončenie prístupu na workoutové ihrisko</i>	4	<i>Šachový klub</i>	14
<i>Zberný dvor – nevyhnutnosť, luxus alebo ...?</i>	4	<i>TENNIS MASTERS ŠÚROVCE 2019</i>	15
<i>Odpad náš každodenný</i>	7	<i>Zábava na všedný deň</i>	16

Podstata a význam podielových daní

Na nasledujúcich stránkach našich Noviniek z dedinky by som chcela čitateľom ozrejmiť podstatu a význam podielových daní pre obec. Čo to je, načo to je a prečo ich ako obec vlastne potrebujeme.

Každá obec, naša nie je výnimkou, svoje výdavky uhrádza hlavne z podielových daní. Podielové dane do obce prichádzajú každomesačne, a to vždy k určitému dátumu. Ich výška závisí od mnohých faktorov, tak si ich poďme rozobrať pekne od začiatku.

Na to, aby obec mohla uhrádzať svoje výdavky, potrebuje peniaze. Časť príjmov do obce tvoria daňové príjmy, ktoré sa vyrubujú rozhodnutím priamo na obci a všetci ich poznáme, keďže sme sa s nimi už určite stretli – napr. daň z nehnuteľnosti, daň za psa, daň za užívanie verejného priestranstva a pod. Potom sú to ešte poplatky, ktoré nemajú charakter dane, ale tiež sú príjmom obce a patrí sem poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad ako aj poplatok za vodu. Tieto vyššie spomenuté dane a poplatky sa vyrubujú, ako som už vyššie uviedla, priamo na obci jednotlivými rozhodnutiami.

Okrem týchto príjmov má každá obec aj tzv. nedaňové príjmy, ktoré tvoria napr. poplatky za prenájom hnutel'ného, resp. nehnuteľného majetku (napr. prenájom KD na svadbu, prenájom pozemkov), správne poplatky (napr. overenie podpisu, vystavenie duplikátu Sobášneho listu, príjem do pokladne za vyhlásenie oznamu v miestnom rozhlase a pod.). Obec má taktiež príjem z predaja svojich pozemkov, ako aj napr. príjem z pokút. Toto všetko tvorí príjem obce. Nielen ten našej, ale každej obce. Keby však obec mala len tento, vyššie uvedený príjem, nestačilo by jej to na uhrádzanie svojich výdavkov. Preto má obec príjem aj vo forme podielových daní.

V Slovenskej republike je podielovou daňou **daň z príjmu fyzických osôb**, ktorú štát rozdeľuje územnej samospráve. Pre lepšie pochopenie to vysvetlím na takom zjednodušenom príklade:

Zamestnanec má uzatvorený pracovný pomer, kde každomesačne poberá čistú mzdu. Hrubú mzdu má samozrejme vyššiu, ale z nej odvádza štátu odvody a daň z príjmu. Jeho daň z príjmu je napr. 200 Eur. Táto jeho daň z príjmu, je v podmienkach SR podielovou daňou. Túto podielovú daň štát rozdeľuje nasledovne: 70% štát rozdelí obciam a zvyšných 30% štát rozdelí VÚC. Štát samotný z podielovej dane nemá nič (aspoň za súčasného legislatívneho stavu).

Teda zjednodušene: Z dane 200 eur ide teda 140 eur obci a 60 Eur VÚC.

Toto je naozaj zjednodušený príklad, pretože presnú výšku výnosu podielovej dane, teda sumu, ktorú tá ktorá obec dostane, určuje Finančné riaditeľstvo SR, a to na základe zložitého výpočtu. Do výpočtu výnosu podielovej dane pre obec vstupuje niekoľko veličín, z ktorých sa táto daň vypočítava. Tými veličinami sú – počet obyvateľov, ktorí sú prihlásení na trvalý pobyt v obci, počet obyvateľov v celej SR, nadmorská výška obce, počet obyvateľov obce nad 62 rokov, počet obyvateľov nad 62 rokov v celej SR, počet žiakov navštevujúcich školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti obce a aj ďalšie iné faktory. Samozrejme na uvedené má veľký vplyv vývoj ekonomiky.

Výnos podielovej dane je štátom určená pre každú jednu obec, či mesto. Obec tento výnos však nedostane naraz, v jednej sume, ale každomesačne, v pravidelných intervaloch, vždy k určitému dňu v mesiaci. Výnos podielovej dane pre našu obec bol v roku 2018 určený na rok 2019 v sume 776 558 Eur. Tento výnos podielovej dane tvorí gro financovania obce. Z týchto peňazí obec financuje školské zariadenia (školskú jedáleň, materskú školu, školský klub detí), financuje spotrebu elektrickej energie, spotrebu plynu, údržbu a opravu hnutel'ného a nehnuteľného majetku obce, opravu miestnych komunikácií, miestneho rozhlasu, mzdové náklady, financuje jednotlivé združenia v obci, investičné aktivity obce a pod.

Prečo o tomto všetkom vlastne píšem?

Pretože sme ako samospráva znova dostali od štátu facku. V parlamente bola schválená novela zákona o dani z príjmov, ktorá zasiahne v nemalej miere aj našu obec. Od roku 2020 je zvýšená odpočítateľná položka, ktorá je rozhodujúca pre výpočet dane z príjmu. V praxi to znamená zjednodušene asi to, že priemerne zarábajúci človek si prílepsi o cca 8 eur mesačne k platu, ale vzhľadom na to, že daň z príjmu sa zníži, zníži sa aj výnos z podielovej dane ako podstatného príjmu do obce. Obce budú musieť urobiť rôzne opatrenia na to, aby tieto chýbajúce peniaze do svojho rozpočtu nejako dostali. Ako ich obce tam môžu dostať? Keď som sa na jednom fóre na uvedené pýtala, tak mi bolo odpovedané, že každá obec má mechanizmy na zvýšenie daní a poplatkov. Moja ďalšia otázka následne znela: „Tak potom uvedené vaše opatrenie, má aký význam na život občana, keď štát mu blahosklonne pridá k výplate 8 eur a obec alebo mesto mu ich tak či tak vezme, pretože stratu

v príjme bude musieť nejakú vykryť?“ Na túto moju otázku som však už odpoveď nedostala. Teda štát ostal znova za toho pekného, ktorý občanom umožnil mať v čistom o cca 8 eur mesačne viac, ale na druhej strane, týmto opatrením vzal obciam istú časť výnosu z podielových daní, ktorými obec financuje svoje bežné a pravidelné výdavky, ako aj investičné výdavky. Teda obce a mestá, hlavne ich predstavitelia, budú znova za hlupákov, pretože oni budú tí zlí, ktorí občanom zvýšia dane a poplatky, pretože skrátka tie peniaze musia do toho svojho rozpočtu dostať. Na odpoveď – znížte počet pracovných miest na úrade a znížte si platy – som radšej ani nereagovala, pretože keby som reagovala, tak by som v ten deň už bola v upútavke v Krimi novinách..... Veľmi málo ľudí si uvedomuje, že na obecnom úrade je taká istá agenda ako na meste. Je jej síce menej, ale je rovnako zložitá. Tiež sa stavia a občania potrebujú rôzne stanoviská, tiež sa vyrubujú rozhodnutia, či už poplatkové, alebo daňové, tiež sa musí všeličo zverejňovať. Lenže na meste máte stavebný odbor a je tam viac pracovníkov, pretože jeden rieši stavebné povolenia, druhý rieši drobné stavby, potom tam máte matriku, kde sa pracovníčka venuje len matrike a ničomu inému. Potom tam je správa daní a poplatkov a tiež rozdelené dane zvlášť a poplatky zvlášť. Na meste teda máte odbory a niekoľko pracovníkov, pričom sa každý z nich venuje tej svojej oblasti. Na obci máte napr. pracovníčky 4 a každá má vedieť všetko, pretože keď jedna chýba, tak druhá ju predsa musí vedieť zastúpiť, pretože ak ju nezastúpi, tak si vypočuje od občana patričnú pochvalu..... A ak ešte k tomu pripočítate všetky kompetencie a povinnosti, ktoré sú na obce zo štátu prenášané, plus novely zákonov, ktoré sa schvaľujú ako na bežiacom páse, tak, poviem vám úprimne, naozaj je toho dosť. Pretože kým pracovníčka na meste má len tú „svoju agendu“, tak pracovníčka na obci má okrem tej „svojej agendy“ ešte aj agendu kolegyň, ak nejaké kolegyne samozrejme má. Toto sa týka nielen našej obce, ale aj všetkých ostatných obcí. A ako tak sledujem ostatné oblasti spoločnosti – zdravotníctvo, školstvo, políciu, obranu, to je jedno čo, všade je to tak. Štát sa zbavuje svojej zodpovednosti voči občanom a prenáša to na mestá a obce. Ono by to nebolo ani také zlé, keby zároveň s kompetenciami a povinnosťami, ktoré na obec prenáša, prenášal aj financie. Lenže to samozrejme nerobí. Teda horúci zemiak je na obci, ako z toho obec vykorčuľuje s čo najmenším negatívnym dopadom pre jej obyvateľov.

Aký budeme mať výnos podielovej dane na rok 2020? Koľko dostaneme do obecného rozpočtu zo

štátu? Určite to bude menšia suma, než akú dostaneme do konca tohto roka. Ja to predbežne prepočítané mám, počkám si však na oficiálny list z Finančného riaditeľstva SR, pretože od tejto sumy bude závisieť rozdelenie finančných prostriedkov na bežný chod obce ako aj na investičné aktivity obce.

Ostáva nám len veriť, že negatívne dopady populisticky schvaľovaných zákonov a noviel zákonov parlamentom, kde štát jednou rukou dáva a druhou zároveň berie, budeme vedieť v našej obci ustáť s čo najmenšími škodami pre nás všetkých.

Investovali sme, aby sme mohli ušetriť

Učiteľka slovenčiny by mi asi povedala, že je tento nadpis tzv. „opozitum“, teda slovo opačného významu, ale v konečnom dôsledku je tento nadpis veľmi výstižný ☺. Ide o rekonštrukciu vykurovania budovy kultúrneho domu. V 70. rokoch minulého storočia, kedy sa náš kultúrny dom staval, bolo parné kúrenie, povedala by som, asi jedno z najlepších riešení, ktoré sa vtedy navrhovalo a v podstate aj realizovalo. Lenže doba ide dopredu, energie stúpajú taktiež a parné vykurovanie, ktoré sme mali v kultúrnom dome, už svojich tzv. 5 minút slávy zažilo. Bolo potrebné s tým niečo robiť. Najlepšie riešenie sa javilo prejsť na iný systém vykurovania. Investícia nie malá, vo finančných podmienkach našej obce nerealizovateľná naraz. Tak som pristúpila k etapovitej rekonštrukcii vykurovania. Ako prvé sa rekonštruovalo vykurovanie obecného úradu, spolu s chodbou a knižnicou. Tieto miestnosti majú svoj samostatný kotol, ktorý je umiestnený v jednej miestnosti v priestoroch obecného úradu. Táto rekonštrukcia bola realizovaná koncom roka 2017. Začiatkom roka 2018 bola realizovaná 2. etapa rekonštrukcie, ktorá spočívala v rekonštrukcii vykurovania svadobky, kuchyne, priestoru za mrežami a sociálnych zariadení.

Táto 2. etapa má tiež svoj kotol, ktorý je umiestnený v priestoroch kuchyne. Tretia a zároveň posledná etapa rekonštrukcie vykurovania bola zrealizovaná v priebehu tohto roka. Táto 3. etapa pozostávala z rekonštrukcie vykurovania sály, balkóna, miestností, ktoré sú v sále a na balkóne, a z vykurovania pivničných priestorov, kde sa zdržujú údržbári. Aj tieto miestnosti majú samostatné kotle, ktoré sú umiestnené v pivničných priestoroch. Rozdelenie celkovej rekonštrukcie vykurovania na etapy sa javí ako dobrý nápad, pretože podľa prepočtov spotreby energií sme rekonštrukciou 1. etapy ušetrili finančné prostriedky na vykurovanie, ktoré sme následne vyčlenili do

rekonštrukcie 2. etapy a ušetrené finančné prostriedky z 2. etapy, sme mohli investovať do realizácie 3. etapy. Teraz už máme zrekonštruované celé kúrenie v kultúrnom dome, ktorý vôbec nie je malý. Vykurovacía sezóna sa ešte len blíži, ale verím, že takáto investícia sa naozaj vyplatila a keďže sme vymenili aj dodávateľa plynu (to sme urobili už pri 1. etape), tak ušetrené peniaze z 3. etapy budeme môcť investovať znova do niečoho iného.

Rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci

Na jar tohto roka bola v našej obci dokončená rekonštrukcia verejného osvetlenia. Táto bola tiež rozdelená na etapy, pretože tiež nebolo možné ju z dôvodu na finančné možnosti obce, realizovať naraz. Najskôr bola rekonštrukcia zrealizovaná v najmenšej časti obce, vo Varašúre. A tu začína znova ten istý príbeh, ako pri vykurovaní. Rekonštrukciou 1. etapy sa ušetrili finančné prostriedky, ktoré sa následne investovali do 2. etapy – verejného osvetlenia vo Valtašúre a znova ušetrené finančné prostriedky sme znova investovali do 3. etapy – verejného osvetlenia v Šúrovciach. Celkové náklady na energie sa nám na obci znížili, pričom „svieti každý stĺp“ a nielen každý druhý alebo tretí. Môžem zodpovedne napísať, že takéto verejné osvetlenie nám závidia aj iné obce a dokonca aj také, ktoré sú už po výmene verejného osvetlenia, ale „naše“ sa im páči viac 😊.

Dokončenie prístupu na workoutové ihrisko, spolu s doplnením kamier

V priebehu leta, počas školských prázdnin, bol zrealizovaný aj chodník na workoutovom ihrisku zo zámkovej dlažby. Mamičky s deťmi, ale nielen ony, ale aj naša mládež, už nemusí na toho ihrisko chodiť cez blato a zaburinený prechod. Bolo odburinené okolie, bude tam teraz, v najbližšej dobe, zasadená tráva. Zároveň bol vyčistený priestor pre pohostinstvom, oproti kostolu, ktoré si návštevníci pohostinstva zmyšlili s „odkladacím priestorom“ pre prázdne poháre a rôzne odpadky. Verím, že aj vlastník pohostinstva dohliadne na to, aby to okolie vyzeralo tak ako má.

Okrem priestoru pred pohostinstvom bol vyčistený aj priestor pred kultúrnym domom. Krušpán, ktorý tam bol roky zasadený, napadol škodca a jediné východisko bolo ho úplne, aj s koreňom, vytrhať. Následne tam boli zasadené ruže. Moja predstava o tomto priestore je síce trochu iná, ale pokiaľ nebudeme mať novú fasádu na

kultúrnom dome, tak do tohto priestoru veľmi investovať nechcem, bude stačiť ho len udržiavať.

Zároveň sa v našej obci realizovalo aj doplnenie kamerového systému. Pribudli 3 kamery, ktoré snímajú parkovisko medzi bytovkou a základnou školou a aj workoutové ihrisko. Časť finančných prostriedkov na doplnenie kamier sme získali z dotácie z Ministerstva vnútra SR a zvyšnú časť sme zafinancovali z obecného rozpočtu.

Aj touto cestou by som sa všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli či už k rekonštrukčným prácam, alebo ku skrášleniu priestoru, kde žijeme, chcela poďakovať za ich odvedenú prácu. Znova je naša obec o niečo krajšia a modernejšia.

A čo ma na vyššie uvedených rekonštrukciách teší najviac? Okrem podstatného dôvodu, že nimi v konečnom dôsledku ušetríme a máme krajšiu obec, ma teší hlavne to, že sme ich zvládli z obecného rozpočtu. Teda bez ďalšieho úverového zaťaženia obce. Už viackrát som spomínala, že naša obec má iba 2 úvery. Jeden z nich je zo Štátneho fondu rozvoja bývania, ktorý budeme splácať do roku cca 2032 a jeho predmetom bola výstavba bytovky. Tento úver sa však do úverového zaťaženia obce nepočíta. Druhý úver máme s lehotou splatnosti 10 rokov od jeho konečného vyčerpania a financujeme ním výstavbu materskej školy. Žiadny iný úver nemáme. Aj uvedené svedčí o tom, že obecný rozpočet máme nastavený správne a že, okrem bežných výdavkov obce, vieme zrealizovať aj tie investičné.

Zberný dvor – nevyhnutnosť, luxus alebo sa to dá aj inak?

V prvý septembrový víkend sa v našej obci zrealizoval veľkoobjemový zber. Nakoľko nemáme v obci zriadený zberný dvor, tak zákonnou povinnosťou každej jednej obce, naša nie je výnimkou, je zrealizovať 2x ročne veľkoobjemový zber a 2x ročne zber BRO. Ako som už uviedla, v obci zberný dvor nemáme, tak sme si splnili zákonnú povinnosť, aspoň čiastočne, a zrealizovali sme 1x veľkoobjemový zber v tomto roku. Koncom roka budeme realizovať ešte jeden veľkoobjemový zber, spolu s druhým zberom BRO a tým bude naša zákonná povinnosť splnená.

Na realizáciu tohto zberu som v spoločnosti FCC objednala 6 kontajnerov s nasledovným rozložením – 2ks vo Valtašúre, 2ks vo Varašúre a 2ks v Šúrovciach, samozrejme s možnosťou priebežnej výmeny, a to podľa potreby. Kontajnery boli pristavené do našej obce v piatok, a to podľa

dohody. Hneď v piatok sa realizovala aj ich výmena a boli pristavené prázdne kontajnery. Tie, po ich naplnení, boli v sobotu ešte raz vymenené s tým, že ďalšia výmena bude možná až v pondelok, keďže v nedeľu sa v FCC nerobí. Normálny a pre mňa aj logický dôvod. V uvedené dni som ja v obci nebola, nakoľko som bola odcestovaná, zastupovala ma moja zástupkyňa. Všetko však bolo dohodnuté a pripravené na realizáciu. V nedeľu večer, keď som sa vrátila domov, tak som si stanoviská s kontajnermi obehla a zistila som, že určite budeme potrebovať ďalšie kontajnery, pretože toho odpadu sme tam mali veľmi veľa. Hneď v pondelok ráno som telefonovala do FCC a po dohode s pracovníčkou som vybavila obratom ďalšie kontajnery, ich okamžitý vývoz po ich naložení, aby sa nám v ďalšie dni nezhromažďoval odpad. Vybavila som hneď ráno aj bagristu, ktorý kontajnery nakladal a v FCC som vybavila to, že pracovníci s kontajnermi čakali na mieste, kým ich bagrista naloží. Vyčistenie všetkých troch stojísk, kde boli kontajnery umiestnené trvalo do pondelka do 15,00 hod. Keď som o 16,00 hod odchádzala domov, znova som si obehla všetky stojiská a všade bolo vyzametané, pohrabané, o tom, že na týchto miestach bol v predchádzajúcich dňoch zrealizovaný veľkoobjemový zber, nebolo ani stopy.

Na fcb stránke Šúrovčania, som si postupne čítala: *ako toto obec nezvládla, kontajnerov bolo málo, dokonca som si prečítala, že sa „takto staviame k odpadu v obci a občania si to musia vyriešiť sami“*, pokračovalo to tým, už každodenným *ako sa tu nič nerobí, prečo deti cvičia v roku 2019 na chodbe, že sme nepodali posledné dva roky projekt na telocvičňu*, atď, atď... No, každopádne radosť to bola čítať. Celá diskusia sa niesla v duchu – nezvládnuté obcou, postaraj sa občan sám a tak podobne...

Priznám sa, už presne viem, kto ako zareaguje, pretože jednak mám štátnicu z psychológie ☺ a jednak útočne reagujú len tí, ktorým som nevyhovela podľa ich predstáv ☺, však? Máme GDPR, takže mená písať nebudem, ale vieme, o kom hovorím Títo ľudia si nevedomujú, že svojimi reakciami na fcb, akýmikol'vek, odhaľujú samého seba a svoju inteligenciu. Nuž ale, za ich vyjadrenia ja naozaj nemôžem...

Tak si to teda poďme postupne rozobrať. Ako to vlastne s tým zberným dvorom je. Je to výhoda, luxus alebo sa dá veľkoobjemový zber zrealizovať aj inak? Samozrejme v podmienkach našej obce. Poďme teda k zákonu, ktorý o zbernom dvore pojednáva. Ide o zákon č. 79/2015 o odpadoch,

ktorý zaviedol definíciu zberného dvora, upravil ich prevádzkovanie a postavenie v systéme odpadového hospodárstva. Zberný dvor je definovaný ako zariadenie na zber komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov zriadené obcou alebo združením obcí a prevádzkované obcou, združením obcí alebo osobou, ktorá má uzatvorenú zmluvu s obcou alebo združením obcí na túto činnosť.

Zberný dvor a podrobnosti o jeho prevádzkovaní musí obec popísať a upraviť vo Všeobecne záväznom nariadení (VZN) o nakladaní s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi, pričom obec vo VZN okrem iného pre zberné dvory upraví rozsah a druh odpadov, ktoré sa zbierajú a ich prevádzkovú dobu. Vyššie uvedený zákon č. 79/2015 o odpadoch určuje, na zber akého odpadu je určený zberný dvor. Ide o drobný stavebný odpad, objemný odpad a oddelene zbierané zložky komunálneho odpadu, ako napr. staré elektrospotrebiče, batérie a akumulátory, biologicky rozložiteľný odpad, textil a pod. V prípade drobných stavebných odpadov to znamená, že obec musí určiť výšku poplatku za zber drobného stavebného odpadu pre občanov. **Na prevádzkovateľov zberných dvorov sa vzťahujú povinnosti držiteľa odpadu.** Prevádzkovateľ musí viesť evidenciu odpadov celkovo odovzdaných na zbernom dvore. **Ak zberný dvor patrí združeniu obcí, prevádzkovateľ musí viesť evidenciu zvlášť pre obyvateľov každej obce združenia.** Technické požiadavky na žiadosť o súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov vrátane zberného dvora stanovuje iný právny predpis.

Obec je podľa nového zákona o odpadoch povinná zabezpečiť najmenej dvakrát ročne zber a prepravu objemných odpadov a oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu z domácností s obsahom škodlivých látok na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia.

Zo zákona ďalej vyplýva, že na zbernom dvore môžu fyzické osoby odovzdávať:

- drobný stavebný odpad,
- objemný odpad,
- oddelene zbierané zložky KO v rozsahu triedeného zberu ustanovenom vo VZN obce,
- odpady, ktorých zber na zbernom dvore umožňuje zákon o odpadoch.

Na zberný dvor nie je možné odovzdávať zmesový komunálny odpad!

Čo sa týka poplatkov na zbernom dvore, tak tam zo zákona platí nasledovné: fyzická osoba môže bezplatne odovzdať oddelene zbierané zložky komunálneho odpadu na zbernom dvore:

- ktorý sa nachádza na území obce, v ktorej je poplatníkom,

- ktorého prevádzka je zabezpečená združením obcí, ktorého členom je obec, v ktorej je poplatníkom.

Finančnú odplatu môže prevádzkovateľ zberného dvora žiadať od fyzickej osoby za uloženie oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu na zbernom dvore:

- ak fyzická osoba nie je poplatník obce alebo združenia obcí, na ktorom území sa zberný dvor nachádza.

Tak toľko zo zákona. A teraz si to poďme premietnuť na našu obec. V obci zberný dvor nemáme, preto nemáme ani vo VZN stanovené podmienky jeho prevádzkovania. Keď som navrhovala zriadiť zberný dvor, ešte v uplynulom volebnom období, tak som sa nestretla s pochopením, vid' príslušné uznesenie z obecného zastupiteľstva a zápisnicu k nemu. Preto sme si ako obec splnili povinnosť, jednu z mnohých, a zrealizovali veľkoobjemový zber. Celkovo sme mali teraz v septembri vyvezených 25 kontajnerov s objemom cca 31t a obdržali sme za tento zber z FCC faktúru vo výške cca 2 888 Eur. Teda 25 kontajnerov za 2 888 Eur, plus k tomu pripočítame ešte bagristu, ktorý odpad nakladal. No, nech nás to bude stáť aj s bagristom 4000 Eur. Toto bol zber tento rok 1x. Ak prejdeme k matematike a urobíme ešte raz takýto zber, pri rovnakom počte kontajnerov, tak v obci nás to bude tento rok stáť cca 8000 eur. Okrem toho budeme ešte raz realizovať zber BRO a následne jeho zneškodnenie. Ak to celé spočítam – 2x veľkoobjemový zber, 2x zber BRO spolu so zneškodnením, tak ročne nech nás to bude stáť 20 000 eur (podľa faktúr z tohto roka). Splníme si zákonnú povinnosť, zrealizujeme 2x ročne všetky zbery, ktoré máme zrealizovať, okrem toho zbierame sklo, šatstvo, papier, oleje, elektroodpad, čo sú komodity, za ktoré sa neplatí, a splnenie povinnosti nás bude stáť 20 000 Eur. „Bordel“ budeme mať len 4 dni a budú spokojní všetci – občania, že sa zbavili odpadu, aj obec, že si splnila povinnosť a veľa ju to nestálo.

Alebo budeme realizovať zberný dvor, kde, podľa záverečného účtu obce susednej obce, ktorý je verejne dostupný, ju realizácia zberného dvora, bez zabezpečenia mechanizmov a kontajnerov, stála cca 70 000 Eur. A to je len prvotná investícia. Keď som si zistila informácie z obce, ktorá je počtom obyvateľom porovnateľná s nami, tak prevádzka zberného dvora ich ročne stojí cca 36 000 eur, samozrejme, okrem samotného zberu komunálneho odpadu. Pretože, ako som uviedla vyššie – na zberný dvor nie je možné odvážať zmesový

komunálny odpad a komodity, ktoré by sme na zbernom dvore mohli zbierať (sklo, papier, šatstvo, elektroodpad, oleje) zbierame aj tak.

Tak sa teda pýtam, ktorá možnosť je tá lepšia. Zriadiť zberný dvor (prvotné náklady 70 000 eur plus prevádzka cca 36 000 eur ročne) alebo nezriadiť zberný dvor a platiť cca 20 000 eur ročne? Pričom výsledok je ten istý – všetci sa zbavíme veľkoobjemového odpadu. Mimochodom, o drobný stavebný odpad nebol záujem.

Podľa môjho názoru je určite lepšia možnosť pre našu obec z hľadiska financií a aj z hľadiska toho, že momentálne nemáme priestor na zriadenie zberného dvora (plán je, ale nie je to ešte oficiálne) tá prvá možnosť, teda zatiaľ nezriaďovať zberný dvor, ale svoju zákonnú povinnosť si aj naďalej plniť. Už som písala na stránkach týchto novín, že budúci rok budeme mať nižší príjem do rozpočtu z výnosu podielových daní. Začneme splácať už aj úver na škôlku. Naozaj si nemyslím, že za týchto podmienok, je zberný dvor to, čo nevyhnutne potrebujeme. Pokiaľ si vieme svoju zákonnú povinnosť splniť aj inak, so spokojnosťou pre obe strany

- tak občana, ktorý sa naozaj mohol zbaviť všetkého, čoho sa zbaviť chcel (a pritom v tomto septembrovom veľkoobjemovom zbere nebolo vyhodene nič, čo by tam nepatrilo, pretože tam nebol ani elektroodpad, ani sklo a ani iné komodity), - ako aj pre obec, lebo nás to veľa nestálo, tak ja ju určite využívať budem a budem aj naďalej zástancom tejto možnosti.

Naozaj si, po prečítaní tohto článku, myslíte, že obec so septembrovým veľkoobjemovým zberom niečo nezvládla alebo že všetko necháva na občanoch, nech sa starajú? Čo konkrétne obec nezvládla? To, že „bordel“ okolo kontajnerov bol 4 dni a po týchto dňoch nebol ani náznak toho, že sme to v obci realizovali? Alebo nezvládla obec to, že v nedeľu neboli vyvezené kontajnery? Naozaj si niektorí myslíte, že starosta má páky na to, aby v súčasnej dobe rozkázal súkromnej spoločnosti, aby konala tak, ako on bude písať? Alebo čo vlastne obec nezvládla? Toto sa už asi nedozviem.

Ja si nemyslím, že obec niečo na tomto zbere, o ktorom píšem, niečo nezvládla, bolo to zvládnuté najlepšie ako to mohlo byť zvládnuté v podmienkach a možnostiach obce, v spolupráci s FCC a v spolupráci s tými, ktorí pomohli ten odpad nakladať.

Tiež nie je pravdou, že obec nič so systémom nakladania zberu nerobí. Toto môže tvrdiť len ten, ktorý nemá žiadne informácie, len sa potrebuje z nejakého dôvodu zapojiť do diskusie, potrebuje si

na fcb užiť svojich 5 minút slávy, obviniť z nečinnosti obec, týmto spôsobom odhaliť svoje úmysly a následne upadnúť do zabudnutia.

Myslím si, že ma všetci poznáte dosť dobre na to, aby ste poznali moje názory. Nie som tu ani prvý deň a ani prvé volebné obdobie. Zo všetkého, čo na našu obec „padá“ a z toho, aké máme rôzne povinnosti, sa snažím našu obec viesť tak, aby sme z toho „vykorčuľovali“ naozaj s čo najmenšími škodami. Tým, že o „padajúcich veciach na obec“ a o všetkých nových povinnostiach nehovorím pri každej príležitosti, rozumejte tomu, že sa nesťažujem všade kade chodím, ešte neznamená, že to neexistuje a že to neriešim.

Je potrebné myslieť aj na budúcnosť, nemôžem všetky peniaze minúť a nemať nijakú rezervu. Nikto z nás nevie, čo príde zajtra. Aj vy, keď dostanete výplatu, tak ju neminiete hneď v ten deň, ale snažíte sa odložiť na „horšie časy“ a svoje výdavky prispôbujete svojim nevyhnutným potrebám. Ja teraz potrebujem odložiť peniaze na dostavbu škôlky a jej uvedenie do prevádzky. Samozrejme, v pozadí daného sa pripravujú projekty na rekonštrukciu zdravotného strediska, výstavbu telocvične, výstavbu chodníka na Krakovskej ulici, prechodu pre chodcov vo Valtašúre a pod.

Nemyslím si, že niekedy príde doba, kedy ja budem môcť sedieť len tak na stoličke na obecnom úrade a „zapletať si celý deň vrkoče“, ako si to niektorí myslia (samozrejme oni používajú iné slovné spojenia ☺), hoci by som bola tomu veľmi rada. Možno nejaký iný starosta s tým problémom mať nebude a bude si celý deň čítať noviny a strihať nechty – ono to tak potom bude aj vyzeráť. Garantujem vám však, že do nasledujúcich komunálnych volieb táto doba určite nepríde. U nás na obci je roboty toľko ako na kostole, veci realizujeme postupne, s ohľadom na priority obce, ale hlavne na finančné možnosti obce.

Žaneta Gogolová

Odpad náš každodenný – vieme ho správne triediť?

Veľa ľudí už pochopilo, že hádzat' všetko do kontajnera na komunálny odpad a vyviezť to na skládku nie je najlepšie riešenie. Recyklovanie je dnes „in“ a preto sa môžeme stretnúť s peknými farebnými nádobami na separovanie odpadu. Nie každý si však vie predstaviť päť až sedem kontajnerov vo svojom dvore.

Zákon povoľuje zber plastov, kovov a nápojových kartónov do jednej spoločnej nádoby (vreca) za podmienky, že bude tento odpad ďalej roztriedený a riadne odovzdaný na recykláciu. Nakoľko má našu obec v oblasti odpadov na starosti spoločnosť **FCC Trnava s.r.o.**, ktorá má zakúpenú dotriedňovaciu linku, je efektívnejším riešením pre našu obec súčasný spôsob triedenia. Zberové auto tak nemusí chodiť po prázdne kontajnery.

Všetok vytriedený odpad potom putuje na túto linku, kde sa rozdelí podľa materiálu. Na linke sa ďalej dotriedňuje na jednotlivé druhy. Napríklad plasty sa dotriedňujú niekedy až na 18 druhov a papier na 2 až 4 druhy. Pracovníci z pásu vyhadzujú i nečistoty, ktoré do triedeného zberu nepatria. Občas však skutočne môže odpad z farebného kontajnera alebo vreca skončiť na skládke. Ak totiž vytriedený odpad obsahuje viac než 45 % nečistôt – čiže iného, napríklad zmesového odpadu, nie je možné jeho následné dotriedenie (či už z finančného alebo hygienického hľadiska).

Niektorí separujú len sklo, noviny a PET fľaše a niektorí rozoberajú aj obálku z výplatnej pásky, aby plastové okienko recyklovali osobitne. Štatistiky však hovoria jasne. Slováci triedia málo. Ak by sme vysypali na zem priemernú nádobu na komunálny odpad a ručne všetko dotriedili, tak by na skládku poputovali iba 4%. Všetko ostatné by ešte mohlo byť nejakým spôsobom zhodnotené a zrecyklované.

Opätovným využívaním odpadov ako druhotnej suroviny sa šetria primárne prírodné zdroje, znižuje sa znečisťovanie ovzdušia a vôd pri ich spracovaní a tiež spotreba energie potrebnej na ich získavanie a spracovanie. A samozrejme znižujeme aj množstvo odpadu ukladaného na skládku.

Recykláciou 100 ton papiera sa ušetrí 1 hektár 100-ročného lesa a recykláciou 1 kg železného šrotu sa ušetrí 4 kg rudy. To už stojí za námahu. Taktiež oproti výrobe z primárnych zdrojov sa vďaka recyklácii šetrí aj veľké

množstvo energie. Pri skle je to 25%, pri papieri 70%, pri kovoch 74%, pri hliníku 95% a pri plastoch až neuveriteľných 97%.

Slovensko sa zaviazalo, že do roku 2020 zvýši mieru recyklácie. K tomu sa však musíme všetci spojiť a začať v našich domácnostiach. A ako na to?

Každý obal je vyrobený z nejakého materiálu a môže byť nejasné, z čoho je ten-ktorý obal vyrobený. Preto sú na obaloch **rôzne recyklačné symboly**, ktoré nás informujú, čo máme s konkrétnym obalom po použití spraviť. Šípky s číslom alebo skratkou nás informujú o materiáli, z ktorého je obal vyrobený. Sledovaním týchto značiek si môžete uľahčiť rozhodovanie, do akej nádoby na separovaný zber máte výrobok vhodit' a tým umožniť jeho následnú recykláciu.

	Zelený bod – na obaloch výrobkov informuje, že spoločnosť participuje na rozvoji systému ZELEŇÝ BOD , ktorého hlavnou úlohou je podpora separovaného zberu a osveta obyvateľstva.		
	Značka znamená že obal po použití máte vhodiť do zbernej nádoby . V prípade recyklovateľného materiálu do príslušnej nádoby na separovaný odpad.		
	Znak označujúci elektrické a elektronické zariadenie vrátane batérii, žiaroviek a žiariviek. Tieto zariadenia patria medzi nebezpečné odpady , preto ich nevhadzujte do zberných nádob.		
	Trojuholník zo šípok znamená, že obal je možné zhodnotiť . Súčasťou značky je označenie materiálu, z ktorého je obal vyrobený. Označenie materiálu môže byť zobrazené ako číslka v trojuholníku šípok, ako skratka pod trojuholníkom šípok, alebo kombináciou oboch spôsobov.		
		PLASTY	PAPIER
	Polyetyléntereftalát		Vlnitý kartón
	Polyetylén s vysokou hustotou		Lepenka
	Polyvinylchlorid		Papier
	Polyetylén s nízkou hustotou	SKLO	
	Polypropylén		Číre sklo
	Polystyrén		Zelené sklo
	Ostatné plasty		Hnedé sklo
		KOVY	KOMPOZITY
	Železo		Tetrapak (Papier + plast + hliník)
	Hliník		

Na triedenie papiera a skla sú v našej obci rozmiestnené kontajnery, na triedenie ostatných komodít (plasty, kovy, kompozity) slúži vrece od spoločnosti FCC Trnava, s.r.o.

A čo je ešte dôležité spomenúť? Obec a mestá od júla 2016 neplatia zberovým spoločnostiam za zber a odvoz triedeného odpadu - papiera, plastov, kovov a skla. Tieto položky za nich priamo uhrádzajú výrobcovia a dovozcovia vytriedených komodít, ktoré poverili svojim zastupovaním jedenáť organizácií zodpovednosti výrobcov (OZV). **Pre občana to v jeho bežnom živote znamená, že v súlade so zákonom o odpadoch neplatí za vytriedený papier, plasty, kovy a sklo. A od 1. mája 2017 ani za nápojové kartóny, tzv. viacvrstvové kombinované materiály. To znamená, že náklady za triedený zber nie sú súčasťou poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad.** Občan je tak motivovaný ku zvyšovaniu podielu triedeného odpadu na trhu s komunálnym odpadom. Ide o systém, ktorý je dlhé roky úspešne uplatňovaný v západoeurópskych krajinách (napr. Nórsko, Belgicko), ale i v ČR. Tak čo šúrovčania, ideme do toho?

Zdroje: triedime.sk, naturpack.sk, odpady-portal.sk, triedenieodpadu.sk

Ingrid Görögová

Všeobecne záväzné nariadenie

Všeobecne záväzné nariadenie obce je právny predpis, ktorý môže **vydať obec na plnenie svojich úloh**. Všeobecne záväzné nariadenie má pôsobnosť na území danej obce, je ho povinný dodržiavať každý, kto sa zdržuje na území obce. V hierarchii právnych predpisov má všeobecne záväzné nariadenie **nižšiu právnu silu ako nariadenia vlády**, ide teda o **podzákonný právny predpis**.

Na poslednom zasadnutí Obecného zastupiteľstva boli poslancami schválené nasledovné nariadenia: VZN 6/2019 o pravidlách na udržiavanie čistoty v obci a ochrane verejnej zelene, VZN 7/2019 o organizácii miestneho referenda, VZN 8/2019 o určení názvu ulíc a číslovaní stavieb v obci Šúrovce, VZN 9/2019 o povinnosti vypracovať Povodňový plán záchranných prác, VZN 10/2019 o pravidlách času predajov v obchodoch a v prevádzkarňach poskytujúcich služby na území obce Šúrovce, VZN 11/2019 o spôsobe náhradného zásobovania vodou a VZN 12/2019 o verejnom poriadku.

Plné znenie uvedených VZN je dostupné na webovej stránke obce www.surovce.sk.

Ingrid Görögová

AKTIVITY ZÁKLADNEJ A MATERSKEJ ŠKOLY

Zo života detí v materskej škole

Od septembra 2019 navštevuje našu materskú školu 57 detí v troch triedach – Sovičiek, Lienok a najmenších Myšiek. Veľmi nás teší, že hoci prvé dni bývajú zväčša uplakané, tento rok to deti zvládli výborne. A aj preto mohli byť už prvé týždne naplnené peknými jesennými aktivitami.

Co nás čaká v najbližšom období?

Okrem každodenných aktivít a zaujímavých tém si v septembri pripomenieme *Svetový deň mlieka*, porozprávame sa o jesennej úrode z našich záhrad, pripravíme si zdravé vitamínové šaláty. V októbri privítajú staršie deti na triednej besiedke svojich starých rodičov, vyberieme najkrajšie jabĺčko z domácej úrody pri príležitosti *dňa pôvodných odrôd jabĺk – 21.10.* V novembri si pripomenieme pre nás veľmi významný *Deň materských škôl na Slovensku* rôznymi aktivitami pre deti a privítame u nás bábkové divadielko DÚHA s predstavením „Myšky sa hrajú“.

Deň materských škôl na Slovensku sa koná každoročne 4.11. a myšlienka vznikla z iniciatívy výboru svetovej organizácie pre predškolskú výchovu OMEP. Tento dátum je pre predškolské vzdelávanie na Slovensku veľmi dôležitý. 4. novembra 1829 vznikla a bola založená v Banskej Bystrici prvá detská opatrovňa detí na Slovensku. Jej zakladateľkou bola Mária Terézia.

Hlavnou myšlienkou tohto dňa je zvýrazniť význam, poslanie a opodstatnenosť materských škôl na Slovensku. Materské školy majú pre ranný celostný vývin detí nepopierateľný význam. Už z názvu **materská škola** je jasné, že v dnešnej dobe už nejde iba o stráženie a opatrovanie detí.

Dôležitým medzníkom v slovenskom inštitucionálnom predprimárnom vzdelávaní bolo

schválenie zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní /školský zákon/, ktorým bola materská škola zaradená do sústavy škôl.

Predprimárne vzdelávanie sa v našej materskej škole uskutočňuje podľa školského vzdelávacieho programu „Hrou za zdravím a poznaním“, ktorý je vypracovaný v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podľa školského zákona a štátneho vzdelávacieho programu.

Znenie školského vzdelávacieho programu „Hrou za zdravím a poznaním“ – učebné osnovy, vlastné ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v našej MŠ - si môžete prečítať v dokumente, ktorý je zverejnený na web stránke MŠ Šúrovce: mssurovce.edupage.org, kde nájdete tiež ďalšie dokumenty, informácie týkajúce sa našej materskej školy a fotogalériu z každodenného života v materskej škole.

Mgr. Jarmila Matisová
zástupkyňa RŠ ZŠ s MŠ pre MŠ

Opäť sa začal školský rok

V školskom roku 2019/2020 má základná škola 11 tried, vo štvrtom a piatom ročníku sú po dve triedy, v ostatných ročníkoch po jednej triede. V tomto školskom roku navštevuje školu 216 žiakov.

Prevažnú väčšinu žiakov našej školy tvoria žiaci zo Šúroviec. 35 žiakov dochádza z iných obcí a miest, z toho 29 žiakov dochádza zo Siladíc. Štyria žiaci sa vzdelávajú v zahraničí. Školu navštevuje 12 individuálne začlenených žiakov, predovšetkým s poruchami učenia ale i s narušenou komunikačnou schopnosťou a mentálnym postihnutím.

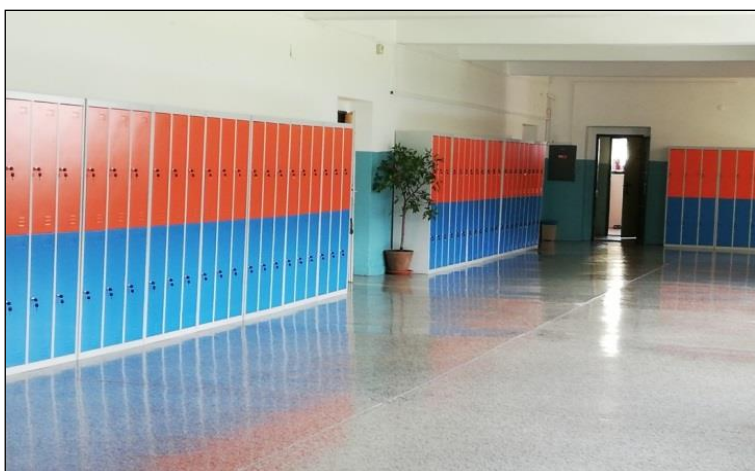
V pavilóne A na poschodí sú umiestnené 4 triedy základnej školy - triedy I., II., III. ročníka, a IV.A. V týchto triedach je zároveň umiestnený aj ŠKD. V pavilóne B sú umiestnené triedy II. stupňa a IV.B. Z dôvodu nedostatku priestorov sú deviataci umiestnení v špeciálnej učebni na vyučovanie chémie, biológie a fyziky.

Trieda	Triedny učiteľ	Počet žiakov
I.	Mgr. Katarína Mikulášová	23
II.	Mgr. Monika Kucharová	18
III.	Mgr. Zuzana Hlubíková	24
IV.A	Mgr. Mária Špačková	17
IV.B	Mgr. Helena Karásková	16
V.A	Mgr. Lucia Lebedová	15
V.B	Mgr. Zuzana Ambrušová	17
VI.	Mgr. Jarmila Ujľacká	23
VII.	Mgr. Dana Trnková	23
VIII.	Mgr. Renata Zavarská	18
IX.	Ing. Miroslava Tomíková	18

Ďalšími učiteľmi sú Ing. Lenka Hanáková, Mgr. Miloš Čajkovič, Mgr. Dajana Mrvová a Mgr. Marián Kolenčík. V škole fungujú 3 oddelenia školského klubu so 76 deťmi, v ktorých pôsobia p. Dušana Haršányová, Bc. Ružena Bohunická, a Bc. Zuzana Gvoždiaková.

Mgr. Renata Zavarská je výchovnou poradkyňou, školskou psychologičkou je Mgr. Dominika Kovaříková.

V tomto školskom roku môžu žiaci pracovať v krúžkoch: Šikovniček, Informatika, Šikovné ruky. Navštevovať tiež môžu cvičenia zo slovenského jazyka a matematiky, na ktorých sa budú pripravovať na testovanie a prijímacie pohovory na stredné školy. Testovanie deviatakov sa uskutoční 1. apríla 2020, Testovanie piatakov nás čaká 20. novembra 2019.

Žiaci majú možnosť zúčastniť sa školy v prírode a lyžiarskeho výcviku so štátnou dotáciou. Príspevok na lyžiarsky výcvik je 150 eur, na školu v prírode je to 100 eur. Túto dotáciu môže čerpať každé dieťa len raz. V januári organizujeme pre žiakov VII. ročníka lyžiarsky kurz s dotáciou. Zúčastniť sa môžu i žiaci vyšších ročníkov, ak doteraz dotáciu nečerpali. V mesiaci máj sa žiaci III. ročníka, prípadne starší doteraz nečerpajúci dotáciu, môžu zúčastniť školy v prírode.

Vďaka tzv. obedom zadarmo prišlo k nárastu stravníkov o 50. Zaujímavosťou o školské stravovanie spolu s deťmi materskej školy je takmer 250. Do školskej jedálne sme prijali novú pani kuchárku, v školskej kuchyni tak pracuje 5 pracovníkov a vedúca školskej jedálne. Do školskej kuchyne bol dokúpený inventár a bola zrekonštruovaná šatňa pre zamestnancov.

Školská jedáleň prechádza na elektronický systém. Stravníci pri odoberaní stravy v školskej jedálni používajú čipy. Navýšením počtu stravníkov prišlo k predĺženiu výdaja stravy. Obedy sa začínajú vydávať o 11.30 a poslední stravníci opúšťajú jedáleň pred 14. hodinou.

V rámci priestorových a materiálnych podmienok sme ušetrené finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu na prevádzku školy využili na rekonštrukciu školských priestorov. Počas prázdnin boli dovymieňané radiátory a ventily v budove A. V triede IV.A bola kompletne zrekonštruovaná podlaha. Rekonštrukciou tiež prešla chodba budovy B. Demontované boli staré skrinky na osobné veci žiakov, vešiaky, chodba bola vymalovaná. Z finančných prostriedkov Rady rodičov vo výške 4 400 eur boli zakúpené nové skrinky pre všetkých žiakov V. – IX. ročníka, za čo Rade rodičov v mene žiakov úprimne ďakujeme.

Informácie o tom, čo sa v našej škole deje, nájdete na našej stránke www.surovcezs.edupage.org. Zverejňujeme na nej Školský poriadok, Školský vzdelávací program, rozvrh hodín, jedálny lístok, fotografie zo školských akcií, konzultačné hodiny vyučujúcich. Po prihlásení sa kódom, sa rodičia dostanú do elektronickej žiackej knižky. Novinkou tohto školského roka je výlučné používanie elektronickej žiackej knižky na II. stupni. Žiaci I. stupňa používajú elektronicú i papierovú žiacku knižku.

V uplynulom školskom roku sme zriadili **žiacku školskú radu**, ktorá myšlienky a názory žiakov tlmočí učiteľom, vedeniu školy a podieľa sa na organizovaní niektorých školských akcií. Žiacku školskú radu vedie pani učiteľka Mgr. Zuzana Ambrušová a tvoria ju zvolení žiaci z tried druhého stupňa.

V.A	Patrik Kunkela, Dominik Šabík
V.B	Liliana Ristová, Martin Bukovský
VI.	Stanislava Olejárová, Pavel Varga
VII.	Kamila Mlíchová, Sarah Némethová
VIII.	Anna Mária Kuchariková, Adam Benedik
IX.	Romana Čierna, Patrícia Ristová, Patrik Delinčák, Michal Richnák

Mgr. Petra Mlíchová

Športová olympiáda ZŠ – mikroregión

V rámci **Európskeho týždňa športu** sa v Zavare 27. septembra 2019 konala športová olympiáda, na ktorej sa stretli **základné školy Brestovany, Križovany, Šúrovce** a domáci **Zavar**. Najskôr prebehli súťaže v loptových hrách.

Chlapci z 8. a 9. ročníkov odohrali turnaj v malom futbale. Dievčatá zo 6. a 7. ročníkov zápolili vo vybíjanej. Nasledovali atletické disciplíny skok do diaľky a beh na 300m, ktorých sa zúčastnili z každej školy dvaja chlapci a dve dievčatá.

Našu školu na športovej olympiáde reprezentovali deviataci Patrik Delinčák, Daniel Mitas a Michal Richnák, ôsmaci Adam Benedik, Šimon Pivarník, Tobias Švarc a Samuel Smatana,

siedmačky Kamila Mlíchová, Hana Hábelová, Ema Mericová, Ivana Kilianová, Anna Eliášová, Selyna Halčinová, Scarlett Halčinová a Slavka Halčinová.

Dievčatá sa vo **vybíjanej** umiestnili na **3.mieste**. Chlapci vo **futbale** obsadili **1. miesto**. V **skoku do diaľky** získali **2. miesto Kamila Mlíchová** a **Daniel Mitas**, **Michal Richnák** obsadil **3. miesto**. V **behu na 300m** vybojovali **1. miesta Kamila Mlíchová** a **Patrik Delinčák**, **Daniel Mitas** získal **2. miesto**. **Spomedzi štyroch zúčastnených škôl sme získali najviac umiestnení**. Srdečne ďakujeme našim športovcom za vzornú reprezentáciu školy.

Mgr. Petra Mlíchová

Relikvie a prečo ich uctieваме?

“Lebo ako je jedno telo a má mnoho údov, ale všetky údy tela sú jedno telo, hoci ich je mnoho, tak aj Kristus.” Tak znie úryvok z 1. listu Korint’anom (1 Kor 12,12).

Ak sa stanete katolíckym svätcom, mnohé časti vášho tela by sa mali rozšíriť po celom svete. Vezmite si napríklad Svätú Katarínu Sienskú. Mladá a slávna dominikánka tretieho rádu dominikánov zo stredoveku viedla intenzívny život modlitby a pokánia, a ako je známe, s jej pomocou sa ukončilo vyhnanstvo pápeža v Avignone v 14. storočí. Keďže zomrela v Ríme, obyvatelia jej rodného mesta Siena v Taliansku chceli, aby jej pozostatky preniesli do rodného mesta. Ľudia zo Sieny si uvedomovali, že by ich pravdepodobne chytili, ak by vzali celé jej telo, takže sa rozhodli, že by bolo bezpečnejšie, ak by vzali len jej hlavu. Keď ich zastavila stráž na ich ceste do Ríma, začali sa modliť a žiadali sv. Katarínu Sienskú o príhovor. Strážcovia otvorili tašku, no mŕtvu hlavu sv. Kataríny nenašli, ale iba množstvo lupeňov ruží. Akonáhle však došli späť do Sieny, Katarínina hlava sa znova zhmotnila. Bol to jeden z mnohých zázrakov prisudzovaných tejto svätici. Hlava sv. Kataríny zo Sieny bol umiestnená do relikviára v bazilike sv. Dominika v Siene, kde je ju možné dodnes ešte uctievať spolu s jej palcom. Jej telo však zostalo v Ríme.

Ako vidno z Turínskeho plátna alebo prsta sv. Tomáša až po zázračnú krv sv. Januára či mozgu sv. Jána Bosca katolícka cirkev si uctieva veľa nezvyčajných, ale napriek tomu svätých artefaktov známych ako relikvie. Pre nezasvätených sa tradícia uctievania relikvií (najmä uctievanie telesných pozostatkov) môže zdať ako mimoriadne morbidná prax. Korene tradície však siahajú až do obdobia pred Ježišom a je podložená v Písme a v cirkevnej tradícii. Aj keď je to jedna z najfascinujúcejších tradícií Cirkvi, môže byť vnímaná aj ako jedna z najviac nepochopených.

Otec Carlos Martins, CC, je Custos Reliquiarum, cirkevne menovaný kustód relikvií s poverením k záležitostiam relikvií je členom Spoločenstva Kríža a vedúci Treasures of the Church, ktorá má za cieľ poskytnúť ľuďom skúsenosť so živým Bohom prostredníctvom stretnutia sa s relikviami jeho svätých vo forme expozícií. Tento úrad organizuje na pozvanie expozície relikvií po celej Severnej Amerike.

Čo je relikvia?

Relikvie sú fyzické objekty, ktoré majú priamu súvislosť so svätými alebo s Pánom Ježišom. Obvykle sú rozdelené do troch tried:

- **Relikvie 1.** stupňa sú telá alebo telesné úlomky svätca v podobe kúskov kostí alebo mäsa.
- **Relikvie 2.** stupňa sú niečo, čo svätý osobne vlastnil, ako napríklad košeľu alebo knihu (alebo fragmenty týchto predmetov).
- **Relikvie 3.** stupňa sú tie objekty, ktorých sa svätý dotkol alebo sa dotkli relikvie prvého, druhého alebo tretieho stupňa.

Slovo relikvia znamená „fragment“ alebo „pozostatok veci či predmetu.“ V obchodoch so starožitnosťami nájdeme napríklad vojnové relikvie. Samozrejme v našom prípade nehovoríme o týchto druhoch relikvií, ale o posvätných relikviách.

Odkiaľ pochádza katolícka tradícia uctievania relikvií svätých?

Písmo nás učí, že Boh pôsobí prostredníctvom relikvií, najmä v zmysle vyliečenia. V skutočnosti, keď skúmame, čo Písmo hovorí o posvätných relikviách, dostaneme odpoveď, že relikvie majú za následok uzdravenia. Učí nás o tom aj písmo: *Potom Elizeus zomrel a pochovali ho. V tom roku však prichádzali do krajiny moabskí lupiči. Keď raz pochovávali akéhosi muža, zazreli lupičskú bandu a hodili toho muža do Elizeovho hrobu. Len čo sa ten muž dotkol Elizeových kostí, ožil a stal si na nohy.* (2 Kr 13, 20-21).

... na inom mieste nájdeme:

Vtedy k nemu odzadu pristúpila istá žena, ktorá dvanásť rokov trpela na krvotok, a dotkla sa obruby jeho odevu. Povedala si totiž v duchu: „Ak sa dotknem čo len jeho odevu,

ozdravím. „Ježiš sa obrátil a keď ju zazrel, povedal: „Dúfaj, dcéra, tvoja viera ťa uzdravila.“ A žena bola od tej hodiny zdravá. (Mt 9, 20-22).

V každom z týchto prípadov Boh uzdravil pomocou hmotného objektu. Nástroj na vyliečenie bol dotyk s takýmto objektom. Je veľmi dôležité poznamenať, že príčinou uzdravenia je Boh; relikvie sú prostriedkom, prostredníctvom ktorého koná.

Kedy vlastne začalo uctievanie relikvií?

Uctievanie datujeme už od najstarších čias kresťanstva, počas samotného apoštolského veku. Príkladom je cirkev v Smyrne (dnešný Izmir, Turecko), kde bol jej biskup sv. Polykarp spálený zaživa: „*Obdivujeme Krista, pretože On je Syn Boží, mučeníkov si uctieваме ako učeníkov a napodobňovateľov Pána. Polykarpove pozostatky sú pre nás cennejšie než najdrahšie diamanty a ktoré si vážime viac než zlato.*

Aký je duchovný význam relikvií?

Myslím, že svätý Hieronym to definoval najlepšie: „*Nechceme uctievať relikvie, nemáme ich obdivovať. Už len zo strachu, že sa skôr pokloníme stvoreniu než Tvorcovi. Ale uctieваме relikvie mučeníkov, aby sme lepšie obdivovali toho, ktorého mučeníkmi sú.*“. Relikvie ctíme len kvôli uctievaniu Boha.

Keď získame pozostatky z tela svätca, aká časť tela sa použije?

Každá časť svätého tela je posvätná a môže byť umiestnená v relikviári. Môže sa použiť akákoľvek kosť. Okrem toho sa používa aj mäso, vlasy a niekedy aj krv. Niekedy je všetko z hrobu rozptýlené a niekedy sa hrobka zachová.

V ktorom štádiu kanonizačného procesu sú veci alebo časti tela považované za oficiálne relikvie cirkvi?

Pred blahorečením prebieha formálny obrad, v ktorom sú relikvie identifikované a presťahované (oficiálne slovo je „preložené“) do kostola, kaplnky alebo oratória. Jednoducho povedané, hrob sa exhumuje a nájdu sa smrteľné pozostatky. Len Cirkev má právnu silu formálne rozpoznať posvätnosť jednotlivca. Keď to cirkev robí – prostredníctvom blahorečenia a kanonizácie – ich relikvie dostávajú kanonické uznanie ako posvätné relikvie. Existuje významný rozdiel medzi beatifikáciou a kanonizáciou. Blahorečenie je vyhlásenie Cirkvi, že existujú silné dôkazy o tom, že daná osoba je medzi pozhnanými v nebi. Napriek tomu blahorečenie umožňuje len miestnu úctu. To je úcta príslušná krajine, v ktorej jednotlivec žil a zomrel.

Aký je správny spôsob uchovávanía relikvií? Majú laickí katolíci dovolené uchovávať relikvie prvej triedy vo svojich domovoch?

Relikvie sú veľmi cenné. Nie je to niečo, čo bolo niekedy nažive a teraz je mŕtve. V prípade relikvií 1. triedy hovoríme o tele, ktoré čaká na všeobecné zmŕtvychvstanie, keď sa duša svätca zjednotí so svojimi telesnými pozostatkami. Spôsob, akým uchováваме relikvie, je mimoriadne dôležitý. V ideálnom prípade by mali byť relikvie uchované v kostole alebo kaplnke, kde môžu byť sprístupnené k verejnej úcte. Najvyššia česť, ktorú Cirkev môže dať relikvii, je umiestniť ju do oltára, na ktorom sa slávi svätá obeta. Táto prax pochádza z najstarších čias cirkvi. Hroby mučeníkov boli v skutočnosti najcennejšími oltármi liturgie. Cirkev nezakazuje držanie pozostatkov vo vlastníctve laikmi. Môžu ich dokonca mať vo svojich domovoch. Avšak kvôli mnohým zneužívaniam, ktoré boli spáchané v súvislosti s relikviami, cirkev už nebude vydávať relikvie jednotlivcom – ani duchovným. Tieto zneužitia zahŕňali nesprávne preukazovanie úcty, neopatrného alebo zlého zaobchádzania, vyhadzovania a v niektorých prípadoch aj predaja.

Aká dôležitá je pravosť relikvií? Ako určuje cirkev pravosť veľmi starých relikvií svätcov z prvých čias Cirkvi?

Určovanie pravosti je nesmierne dôležité. Ku každej relikvii je v mene Cirkvi vystavený dekrét o pravosti relikvie. Ale pre svätcov z prvopočiatkov Cirkvi je určenie identity oveľa jednoduchšie, než si myslíme. Tradíciou bolo stavať kostol nad svätým hrobom. A to je jeden z dôvodov, prečo napr. Bazilika svätého Petra a Pavla stojí tam, kde je. Hrobka svätca sa nachádza priamo pod oltárom. Moderná archeológia iba potvrdila, v čo verila stará tradícia. Tešíme sa, že i v našej farnosti Šúrovce môžeme velebiť Boha prostredníctvom svätých a blahoslavených a to i našich Slovenských, skrze ich relikvie. V súčasnosti máme v kostole relikvie sv. sestry Faustíny, sv. Jána Nepomuckého, bl. Titusa Zemana, bl. sestry Zdenky Schelingovej a veríme, že o pár dní pribudne i ďalšia relikvia bl. Anky Kolesárovej.

Nech sú nám tieto relikvie povzbudením, aby sme denne napodobňovali vieru a život týchto svätých a blahoslavených.

Zdroj: www.modlitba.sk

Marián Kolenčík, duchovný otec farnosti

Šachový klub

V sobotu 22.06.2019, na záver školského roka, Šachový klub Šúrovce zorganizoval v Kultúrnom dome v Šúrovciach klubový turnaj pre svojich mladých šachistov za finančnej podpory obce Šúrovce a p. Vladimíra Mrvu zo Siladíc (bývalý šúrovský šachista, ktorý venoval hodnotné ceny pre prvých štyroch hráčov).

Začínalo sa hrať o 09:30 hod. a ukončenie turnaja bolo o 13:00 hod. Hralo sa na 7 partií a každý hráč mal na hru 15 minút času. Párovanie hráčov do jednotlivých kôl bolo zabezpečené žrebovacím softvérom, ktorý dvojice zostavoval podľa úspešnosti v predchádzajúcom kole. Vždy teda hráči od druhého kola bol vyžrebovaný rovnocenný súper s približne rovnakým počtom výhier. Všetci k hre pristupovali zodpovedne a mnohé partie boli veľmi vyrovnané.

Výsledky turnaja: 1. Mitas Daniel (7 výhier), 2. Ďuriš Alex (6 výhier), 3. Richnák Michal (5 výhier), 4. Richnák Marek (4 výhry, 24 b. za pomocné hodnotenie), 4. Benedik Adam (4 výhry, 24 b. za pomocné hodnotenie), 6. Baša Filip (3 výhry, 27 b. za pomocné hodnotenie), 7. Vičan Dávid (3 výhry, 23 b. za pomocné hodnotenie), 8. Görög Filip (2 výhry), 9. Adamcová Alexandra (1 výhra), 10. Štefániková Lilien (0 výhier). Nikto z turnaja neodchádzal sklamaný, nakoľko pre každého hráča bola prichystaná drobná vecná cena a diplom na pamiatku.

Žiaci mohli v šachu súťažiť aj v čase prázdnin a to za pomoci internetu. Bola vyhlásená súťaž „Najlepší taktik“, ktorá spočívala v riešení šachových diagramov. Súťažiť mohli hocikedy vo voľnom čase cez internet na počítači, tablete alebo mobile či už boli doma, na dovolenke alebo u starých rodičov. Bola určená len tým, ktorí sa týchto elektronických vymožeností dnešnej doby nechceli vzdať ani cez prázdniny.

Boli im zaslané prihlasovacie údaje, pod ktorými riešili na web stránke chesstempo.com alebo v aplikácii Tactics Tempo. Súťaže sa zúčastnilo celkovo 7 žiakov. Prví traja (Richnák Michal, Pivarník Jakub a Adam Benedik), ktorí získali najviac bodov, postúpili do finále. To sa odohralo už na tréningu so šachovnicou, kde riešili postupne 6 diagramov, pričom body získavali podľa obtiažnosti diagramov a spotrebovaného času k vyriešeniu (na každý diagram mali max. 10 minút). Výsledky: 1. Richnák Michal, 2. Benedik Adam, 3. Pivarník Jakub.

Diagram č. 1

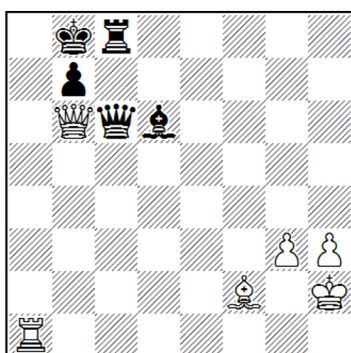
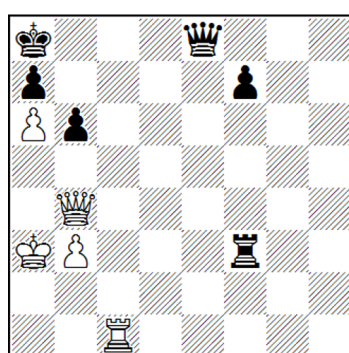

Diagram č. 2

Dva také diagramy sú na obrázku (biely na ťahu vyhrá), riešenie na konci článku pod textom.

V tejto sezóne budú žiaci po prvýkrát hrať súťažne v 5. lige TT-HC-PN pod názvom „Šúrovce junióri“. Keďže toto družstvo má najmenej skúsených hráčov, ktorí trénujú ešte len od februára, cieľom v tomto ročníku bude získavať cenné skúsenosti z praktickej hry a prípadne vyhrať nejakú tú partiu.

Rozpis zápasov 5. šachovej ligy TT-HC-PN 2019/2020		Rozpis zápasov 4. šachovej ligy A22 juh 2019/2020	
05.10.2019	Dunajská Streda D – Šúrovce juniori	13.10.2019	Dolná Krupá – Šúrovce
19.10.2019	Šúrovce juniori – Pečeňady	27.10.2019	Šúrovce – Hlohovec A
02.11.2019	Cífer C - Šúrovce juniori	10.11.2019	Hlohovec B - Šúrovce
23.11.2019	Šúrovce juniori – Hlohovec C	01.12.2019	Modranka juniori - Šúrovce
07.12.2019	Modranka seniori - Šúrovce juniori	15.12.2019	Šúrovce – Gabčíkovo B
18.01.2020	Šúrovce juniori – Modranka juniori B	12.01.2020	Orechová Potôň C - Šúrovce
01.02.2020	Piešťany D - Šúrovce juniori	26.01.2020	Šúrovce – Dunajská Streda C
15.02.2020	Šúrovce juniori – Vrbové C	09.02.2020	Modranka B - Šúrovce
29.02.2020	Cífer D - Šúrovce juniori	23.02.2020	Šúrovce – Veľký Meder
28.03.2020	Šúrovce juniori – Smolenice	08.03.2020	Trnava C - Šúrovce
		22.03.2020	Šúrovce - Špačince

Všetky turnaje začínajú o 10:00 hod.

Riešenie: diagram č.1: 1.Va8+ Kxa8 2.Da7 mat; diagram č.2: 1. Da4+ Dxa4 2. Vc8 mat

Branislav Karel

TENNIS MASTERS ŠÚROVCE 2019

Tradične v posledný prázdninový týždeň sa konal už 15. ročník tenisového turnaja TENNIS MASTERS ŠÚROVCE 2019. Tento rok sa prihlásilo opäť 8 hráčov, ktorí boli rozdelení do dvoch skupín po štyroch. V skupinách si zmerali sily, každý s každým a prví dvaja postúpili do semifinále. Tam sa stretli Bednár s Vidom a Bojňanský s Káčerom.

Finále hrali Bednár s Bojňanským. Po tuhom boji vyhral Bednár 2:1 na sety a zaknihoval šieste víťazstvo na tomto turnaji, čím vyrovnal rekord víťazstiev Mareka Pokopca.

Hore zľava: Gábor T., Bednár D., Poláček M., Káčer M.
Dole zľava: Vido M., Oravec R., Bojňanský J., Kamenický M.

2. miesto Bojňanský Jaro, 1. miesto Bednár Dano

Miloš Poláček

Zábava na všedný deň

	9			2				4
5			1		4	7		3
				3			5	
	3			5		2		7
				4	2		1	
			7				9	
	1				9			
	5					8	4	1
		2						9

	2	4						
7	8		1					
					2		8	
3				1	5			
		2		4				5
			2		6			4
4	6				3			1
		3		7	4		5	8
				5				

2							3	9
		6	9	1		2		
					4	1	6	
5			3					
9							4	3
	2							
			1		2	6	5	4
				5	8			
			4	6			1	

6		8	3			4		
	5	1		8	2	7		6
						1		
			2		7			1
2				1				
		7		5		6		
			7	2	4		3	
						5		
			6	3				

Facebook: Ja mám všetkých.

Wikipédia: Ja viem všetko.

Google: Ja mám všetko a všetkých.

Internet: Bezo mňa by ste neboli.

Elektrina: Všetok sa porozprávajte.

Požiadala som svoju priateľku, aby mi doniesla noviny.

„Neblázni. Požičaj si môj iPod“, odpovedala.

Ten pavúk nemal ani tušenie, čo ho trafilo.

„Predstav, si mami, Jožko včera prišiel do školy špinavý a pani učiteľka ho za trest poslala domov.“

„A pomohlo to?“

„To sa vie, dnes prišla špinavá celá trieda.“

Ako dieťa ma rodičia nemuseli brať ku psychológovi. Mama mi jednou fackou otvorila čakru, stabilizovala karmu a očistila auru.